

Sygn. akt IX W 818/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 czerwca 2014 r.

Sąd Rejonowy w Olsztynie Wydział IX Karny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Joanna Sienicka

Protokolant: Jolanta Jarmołowicz

bez udziału oskarżyciela publ.

po rozpoznaniu w dniu 27 III, 6 i 29 V 2014 r. sprawy

C. W.

s. S. i S. z domu S.

ur. (...) w O.

obwinionego o to, że:

w drugiej połowie lipca 2013 roku będąc właścicielem lasu znajdującego się na działce nr (...) położonej w obrębie geodezyjnym S., dokonał wyrębu drzewa bez wymaganego pozwolenia.

- tj. za wykroczenie z art. 158§1 kw.

ORZEKA:

I. **obwinionego C. W.** uznaje za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu i za to na podstawie art. 158 § 1 kw skazuje go na **karę 1000 (jeden tysiąc) złotych grzywny;**

II. na podstawie art. 118 § 1 kpw i art. 3 ust. 1 w zw. z art. 21 pkt. 2 ustawy o opłatach w sprawach karnych **obciąża obwinionego zryczałtowanymi wydatkami postępowania w kwocie 100 (sto) złotych i opłatą w kwocie 100 (sto) złotych.**

Sygn. akt IX W 818/14

UZASADNIENIE

Obwiniony C. W. mieszka w S., prowadzi gospodarstwo rolne o powierzchni około 10ha , osiąga dochód roczny(...), na utrzymaniu ma dwoje małoletnich dzieci .

Obwiniony jest właścicielem lasu o powierzchni 10,28 ha położonego na działce nr (...) w obrębie geodezyjnym S. gmina(...). Nadzór nad gospodarką leśną w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa na tym terenie sprawuje N. Nadleśnictwa (...) w ramach porozumienia zawartego 11 marca 2013r pomiędzy Starostą (...) a N. Nadleśnictwa (...).

W dniu 12 lipca 2013r obwiniony złożył podanie do Nadleśnictwa (...) o instruktaż na gruncie w zakresie zakwalifikowania drzew do wyrębu, o ocechowania drewna i wydanie świadectwa legalności pozyskania drewna z

obszaru 10,28ha, którego jest właścicielem- działka nr (...) (k 16). Pismo to złożone zostało w Leśnictwie (...) i przekazane przez Leśniczego P. D. do Nadleśnictwa (...) Zarejestrowane zostało w Nadleśnictwie w dniu 23 lipca 2013r.

W dniu 30 lipca 2013r Leśniczy P. D. udał się z polecenia Nadleśnictwa (...) na teren działki nr (...) celem dokonania lustracji drzewostanu w związku z podaniem złożonym przez obwinionego . Stwierdził cięcia rębne na obszarze 0,50ha, na które właściciel działki nie posiadał zgody (k 4). Cięcia te dokonane zostały około 15 lipca 2013r.

Leśniczy P. D. wydał negatywną opinię w sprawie zastosowania cięć rębnych na opisanej działce , gdyż maksymalny wiek drzewostanu na powierzchni 1ha wynosi 70-80lat, pozostały drzewostan na powierzchni 7ha ma 30-40lat, na reszcie, około 2ha, wiek drzew wynosi 45-55lat (k 17)

W dniu 5 sierpnia 2013r Starostwo Powiatowe w O. zawiadomiło Posterunek Policji w J. o dokonaniu cięć rębnych na opisanej działce bez wymaganej zgody (k 3)

W odpowiedzi na podanie obwinionego , w dniu 12 sierpnia 2013r , z Nadleśnictwa (...) wysłane zostało do obwinionego pismo zawiadamiające, iż nie figuruje on jako właściciel wskazanej działki w dokumentacji Nadleśnictwa . Zobowiązany został do zgłoszenia się w Starostwie Powiatowym celem wyjaśnienia tej sprawy. Powiadomiono go, iż do tego czasu sprawa pozostaje bez rozpatrzenia (k 14).

W dniu 13 sierpnia 2013r do Nadleśnictwa (...) wpłynęło oświadczenie obwinionego , iż jest właścicielem działki leśnej nr (...) o powierzchni 10,28 ha. Las ten, jak podał obwiniony, jest zaniedbany , chce go przebudować i nasadzić dobry materiał. Dlatego zwrócił się o pozwolenie na wycinkę drzew (k 15).

W odpowiedzi obwiniony uzyskał informację, iż odnowienie powierzchni leśnej winno nastąpić w terminie 5 lat od usunięcia drzewostanu, na podstawie decyzji wydanej przez nadleśniczego Nadleśnictwa (...). Planowana przebudowa drzewostanu powinna zaś być dokonywana zgodnie ze sztuką leśną, w oparciu o zalecenia i wytyczne N. Nadleśnictwa (...) (k 12).

Przed wykonaniem cięć rębnych na obszarze 0,5ha obwiniony nie uzyskał zgody na wykonanie powyższych prac. Wyciętych zostało (...) drzew. Drzewo nie zostało zabezpieczone.

(d. zawiadomienie k 3, notatka k 4, 5,17, zdjęcia k 6-10, pismo k 12, 13, 14, 15, 24,44,45, podanie k 16, protokół oględzin k 22-23, porozumienie k 39-41, wyjaśnienia obwinionego k 34-34v, 47-47v, zeznania P. D. k 34v-35, 52-52v, A. S. k 46-46v, 47-47vP. S. k 46v-47, A. Ś. k 51-52, D. F. k 52)

Obwiniony C. W. nie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu. Wyjaśnił, iż rzeczywiście wyciął drzewo z działki leśnej stanowiącej jego własność. Przed wycinką zwrócił się do leśniczego aby uzgodnić „co może robić w tym lesie”. W rozmowie z P. D. uzyskał informację, iż nie ma planu zagospodarowania tego lasu i na wycięcie drzewa powinien mieć zgodę Nadleśnictwa (...). Ubiegał się o nią . W połowie lipca złożył wniosek , ale nie otrzymał żadnej odpowiedzi , ani pozwalającej na wycięcie drzew, ani zabraniającej. Telefonicznie dowiedział się w Nadleśnictwie, iż nie mogą wydać decyzji gdyż brak jest podstawy prawnej. Powiedziano mu że w swoim lesie może robić co chce. Obwiniony nie potrafił wskazać od kogo uzyskał tę informację. Kwestionowana była natomiast jego własność tego terenu. Mimo tego wyciął drzewa na obszarze około 0,5ha. Drewno było mu potrzebne do remontu budynków gospodarczych. Drzewa były w wieku około (...). Dodatkowo obwiniony wyjaśnił, iż wycinki drzew dokonał około 15 lipca 2013r.

Sąd nie kwestionował wyjaśnień obwinionego dotyczących czasu i miejsca wycięcia drzew . Bezspornym jest, iż dokonał on w połowie lipca 2013r wycięcia drzew z terenu 0,5 ha stanowiącego jego własność. Na podzielenie nie zasługuje natomiast argumentacja obwinionego, iż miał on prawo do wykonania powyższych cięć z uwagi na brak planu zagospodarowania lasu . Sąd nie dał wiary twierdzeniom obwinionego, iż taką informację uzyskał od pracowników Nadleśnictwa. Sam obwiniony nie potrafił wskazać danych osoby, która miała mu jej udzielić. Okoliczność ta budzi poważne wątpliwości albowiem personalia osoby która udzieliłaby obwinionemu tak ważnej

informacji powinny zostać przez niego zapamiętane. Pracownicy Nadleśnictwa przesłuchani w charakterze świadków oraz Leśniczy P. D. zaprzeczyli by mieli przekazać obwinionemu opinię, iż może dokonywać w swoim lesie wszelkich, dowolnych prac. Sam obwiniony podał, iż powiedziano mu, że w swoim lesie może robić co chce. Informacja taka byłaby sprzeczna z treścią art. 13 ustawy o lasach, wątpliwe zatem by jakikolwiek pracownik Nadleśnictwa mógł jej udzielić.

Cięcia rębne przeprowadzone zostały przez obwinionego po złożeniu podania o instruktaż, a przed uzyskaniem odpowiedzi z Nadleśnictwa (...). Z wyjaśnień obwinionego wynika, iż cięcie dokonał około 15 lipca 2013r, a zatem trzy dni po złożeniu podania o instruktaż. W tym czasie nie uzyskał on jeszcze jakiegokolwiek opinii dotyczącej zakwalifikowania drzew do wycięcia. Lustracja drzewostanu zlecona została P. D. po wniesieniu podania. Miała ona stanowić podstawę wydania decyzji. Leśniczy miał określić wiek drzew, stan drzewostanu, jego powierzchnię. P. D. lustrację przeprowadził 30 lipca 2013r ujawniając dokonane już cięcia rębne na obszarze 0,5ha.

Z podania obwinionego wynika, iż zamierzał wyciąć drzewo na powierzchni całych 10,28 ha. Z zeznań oraz notatki P. D. z dnia 1 sierpnia 2013r wynika, iż jego opinia odnośnie zasadności dokonania wycinki byłaby negatywna z uwagi na młody wiek drzew. P. D. oświadczył wręcz na rozprawie, iż według niego „wycięcie tego lasu jest zbrodnią”. Taką opinię przekazał także obwinionemu.

Sąd dał wiarę zeznaniom P.D. jako logicznym i spójnym. Zeznawał on na okoliczność czynności wykonywanych w ramach obowiązków służbowych.

Podobnie Sąd ocenił zeznania pozostałych świadków.

P. S. wskazał, iż według jego wiedzy obwiniony nie uzyskał zgody na wycięcie drzew ze wskazanej działki. D. F. (2) zeznał, iż przesłał do Starostwa notatkę informującą o wycięciu drzew bez zezwolenia. Wyraził opinię, iż jego zdaniem pozwolenie na wycięcie drzew w lesie niepaństwowym powinno zostać wydane przez starostwo.

A. N. Nadleśnictwa(...)zeznał, iż w lasach powiatu (...) starostwo nie opracowało planów i uproszczonych planów urzędzenia lasów dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa. Powoduje to skomplikowaną sytuację prawną albowiem pozbawia Nadleśnictwo istotnego instrumentu prawnego. Pomiędzy Starostwem a Nadleśnictwem zawarte zostało porozumienie, w ramach którego Nadleśnictwo sprawuje nadzór nad lasami, które nie należą do Skarbu Państwa, opiniuje zadania jakie właściciel lasu może w nim wykonać. A. S. zeznał, iż obwiniony nie był przez niego informowany, że może wyciąć drzewa na swojej działce. Z opinii P. D. wynikało, że wiek drzew jest zbyt młody. Podkreślił jednocześnie, iż obwiniony wyciął drzewa na obszarze 0,5ha, gdzie drzewostan był starszy około(...)letni. Cięcia zostały przeprowadzone przed wyjaśnieniem kwestii własności działki i dokonaniem lustracji drzewostanu. Z zeznań świadka wynika, iż jego opinia dotycząca wycięcia drzew na całych 10,28ha byłaby negatywna, natomiast na obszarze 0,5ha, na którym faktycznie je wycięto, pozytywna. Drzewa zostały wycięte jednak przed podjęciem jakiegokolwiek decyzji czy udzieleniem pozwolenia w tej kwestii.

A. Ś. (2)- zatrudniona w Starostwie (...)w O., przyznała, iż w gminie, w której znajduje się działka leśna obwinionego, nie zostały opracowane uproszczone plany i plany urzędzenia lasu, ani inwentaryzacja stanu lasu. Zgodnie z porozumieniem pomiędzy Starostwem a Nadleśnictwem właściciel lasu chcący dokonać wycięcia winien zgłosić taki zamiar w Nadleśnictwie. Według świadka nie ma podstaw do wydania decyzji w formie pisemnej, lecz zgoda powinna być udzielona nawet w formie ustnej. Konieczna jest bowiem kontrola nad pewnymi zabiegami na terenach leśnych i wykonywanie ich zgodnie ze sztuką leśną.

Sąd w całości podzielił zeznania w/w świadków nie znajdując podstaw do ich zakwestionowania. Należy zauważyć, iż z ich zeznań wynika, że obwiniony dokonał wycięcia drzew przed uzyskaniem na to pozwolenia.

Mając powyższe na uwadze Sąd uznał obwinionego za winnego tego, że w drugiej połowie lipca 2013 roku będąc właścicielem lasu znajdującego się na działce nr (...) położonej w obrębie geodezyjnym S., dokonał wyrębu drzewa

bez wymaganego pozwolenia. Obwiniony swoim zachowaniem wyczerpał znamiona wykroczenia określonego w art. 158§1 kw.

Obowiązek uzyskania przez właściciela lasu zezwolenia na wyręb drzewa wynika z przepisów ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2005 r. Nr 45, poz. 435 ze zm) . Jak wskazano w uzasadnieniu Wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 15 maja 2006 r.- **P 32/05**, „żadne z praw majątkowych zagwarantowanych w art. 64 Konstytucji nie ma charakteru absolutnego i dopuszczalne jest ograniczanie ich przez ustawodawcę. Podstawowe znaczenie w tej mierze zyskują przesłanki sformułowane w art. 31 ust. 3 Konstytucji , tak w szczególności w uzasadnieniu wyroku TK z 3 października 2000 r., sygn. K. 33/99, OTK ZU nr 6/2000, poz. 188; konstytucja dopuszcza ograniczenia w zakresie korzystania z konstytucyjnych wolności i praw m.in. dla "ochrony środowiska". Wyraźne wskazanie tej przesłanki w art. 31 ust. 3 akcentuje nie tylko dopuszczalność, ale i potrzebę ustanawiania ograniczeń wolności i praw z uwagi na ochronę środowiska (zob. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz, pod red. L. Garlickiego, Warszawa 2003, t. III). Wymagania w dziedzinie ochrony środowiska rzutują przede wszystkim na ukształtowanie swobody działalności gospodarczej; mogą również uzasadniać ingerencję w sferę praw właścicieli przy zachowaniu proporcjonalności ingerencji i nienaruszaniu istoty prawa własności. Środowisko stanowi wartość konstytucyjną o szczególnym znaczeniu. Szczególnie cennym składnikiem środowiska są lasy. Stanowiły one i stanowią przedmiot troski władzy publicznej . Ustawa o lasach wprowadza ograniczenie praw właścicieli lasów podyktowane potrzebami ochrony środowiska stanowiącego szczególną wartość konstytucyjną. Jako składnik środowiska, lasy są bowiem czymś więcej aniżeli przedmiotem prawa własności i innych praw rzeczowych. Stanowią one dobro ogólnonarodowe o wielkim znaczeniu społecznym”.

W art. 2 ustawy o lasach przewidziano, że jej przepisy stosuje się do lasów bez względu na formę ich własności. W myśl art. 7 ustawy trwale zrównoważoną gospodarkę leśną prowadzi się według planu urządzenia lasu z uwzględnieniem w szczególności ochrony lasów. Ustawa nakłada na właścicieli lasów obowiązki związane z trwałym utrzymywaniem lasów i zapewnieniem ciągłości ich użytkowania.

Zgodnie z art. 5 ustawy o lasach nadzór nad gospodarką leśną sprawuje w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa, starosta. Może on , w drodze porozumienia, powierzyć prowadzenie w jego imieniu spraw z zakresu nadzoru, w tym wydawanie decyzji administracyjnych w pierwszej instancji, nadleśniczemu Lasów Państwowych. Gospodarka leśna zdefiniowana została w art. 6 cyt ustawy- jest to działalność w zakresie urządzania, ochrony i zagospodarowania lasu, utrzymania i powiększania zasobów i upraw leśnych, gospodarowanie zwierzyną, pozyskiwania - z wyjątkiem skupu - drewna, żywicy, choinek, karpiny, kory, igliwia, zwierzyny oraz płodów runa leśnego, a także sprzedaż tych produktów oraz realizację pozaprodukcyjnych funkcji lasu.

Podstawowym dokumentem gospodarki leśnej jest plan urządzenia lasu opracowywany dla określonego obiektu, zawierający opis i ocenę stanu lasu oraz cele, zadania i sposoby prowadzenia gospodarki leśnej; uproszczony plan urządzenia lasu opracowywany jest dla lasu o obszarze co najmniej 10 ha, stanowiącego zwarty kompleks leśny, zawierający skrócony opis lasu i gruntów przeznaczonych do zalesienia oraz podstawowe zadania dotyczące gospodarki leśnej.

Właściciele lasów są obowiązani do trwałego utrzymywania lasów i zapewnienia ciągłości ich użytkowania, a w szczególności do zachowania w lasach roślinności leśnej (upraw leśnych) oraz naturalnych bagien i torfowisk, pielęgnowania i ochrony lasu, racjonalnego użytkowania lasu w sposób trwale zapewniający optymalną realizację wszystkich jego funkcji , o czym stanowi art. 13 ustawy o lasach . Drewno pozyskane w lasach podlega odcinaniu; w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa cechuje je starosta, który wystawia właścicielowi lasu dokument stwierdzający legalność pozyskania drewna- art. 14a cyt ustawy.

Pozyskanie drewna w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa, niezgodnie z uproszczonym planem urządzenia lasu lub decyzją, o której mowa w art. 19 ust. 3, jest możliwe wyłącznie w przypadkach losowych; decyzje w tej sprawie, na wniosek właściciela lasu, wydaje starosta- art. 23 ust 4 ustawy o lasach.

Przedmiotami ochrony wykroczenia z art. 158 § 1 są drzewo w lesie oraz zapewnienie prawidłowej eksploatacji lasu i gospodarki leśnej. Strona przedmiotowa wykroczenia z art. 158 § 1 polega na tym, że sprawca dokonuje wyrębu drzewa w należącym do niego lesie albo w inny sposób pozyskuje z tego lasu drewno niezgodnie z planem urządzenia lasu, uproszczonym planem urządzenia lasu lub decyzją określającą zadania z zakresu gospodarki leśnej albo też bez wymaganego zezwolenia.

Plany urządzenia lasu sporządza się dla lasów stanowiących własność Skarbu Państwa, zaś uproszczone plany urządzenia lasu - dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa oraz dla lasów wchodzących w skład (...) Skarbu Państwa -art. 19 ust 1 i 2 ustawy o lasach . Dla lasów rozdrobnionych o powierzchni do 10 ha, niestanowiących własności Skarbu Państwa, nie sporządza się planu urządzenia lasu ani uproszczonego planu urządzenia lasu, a zadania z zakresu gospodarki leśnej określa decyzja starosty wydana na podstawie inwentaryzacji stanu lasów -art. 19 ust. 3 cyt ustawy .

Przepis art. 158 kodeksu wykroczeń, którego zadaniem jest ochrona lasu przed szeroko rozumianym szkodnictwem oraz działaniami niezgodnymi z zakresem gospodarki leśnej, wiąże się stricte z ustawą o lasach. W szczególności z określonym w art. 13 ust. 1 pkt 5 tej ustawy obowiązkiem właścicieli lasów sprecyzowanym jako "racjonalne użytkowanie lasu w sposób trwale zapewniający optymalną realizację jego funkcji przez pozyskiwanie drewna w granicach nieprzekraczających możliwości produkcyjnych lasu".

Nie ulega wątpliwości, iż opracowanie uproszczonego planu urządzenia lasu pozwoliłoby na przejrzyste i precyzyjne określenie podstawowych zadań dotyczących gospodarki leśnej na danym terenie.

Plan taki nie został jednak opracowany. Okoliczność ta nie powoduje jednak, iż starosta, a w ramach porozumienia N. Nadleśnictwa (...), pozbawiony został możliwości sprawowania nadzoru nad gospodarką leśną na tym terenie . Nie sposób zgodzić się z argumentacją obwinionego , iż brak uproszczonego planu urządzenia lasu powoduje , iż na swoim terenie może wykonywać dowolne prace, jak określił to obwiniony „robić co chce”. Omówione przepisy nie pozwalają na wyprowadzenie takiego wniosku. Ograniczenia w tej kwestii zawiera cytowany art. 13 ustawy o lasach.

W art. 158§1 kw ustawodawca wprowadził sankcję nie tylko za pozyskanie drewna w sposób niezgodny z planem czy uproszczonym planem urządzenia lasu, ale także decyzją określającą zadania z zakresu gospodarki leśnej albo bez wymaganego pozwolenia.

Argumentacja obwinionego doprowadziłaby do wniosku, iż także wycięcie drzew z pozostałej części ponad 10 ha działki leśnej nie wymagałoby pozwolenia .

Zgromadzony materiał dowodowy prowadzi do wniosku , iż obwiniony nie czekał na uzyskanie jakiegokolwiek pozwolenia przed wycięciem drzew na obszarze 0,5ha. Cięć dokonał trzy dni po wniesieniu podania. Był to okres zbyt

krótki na rozpoznanie podania, podjęcie jakichkolwiek czynności pozwalających na ocenę zasadności wnioskowanych działań z perspektywy racjonalnego użytkowania lasu i prowadzenia zrównoważonej gospodarki leśnej.

Mając na uwadze podniesione okoliczności Sąd orzekł wobec obwinionego karę grzywny w wysokości 1000 złotych. Orzeczona kara w ocenie Sądu, jest współmierna do stopnia zawinienia obwinionego i społecznej szkodliwości zarzucanego mu czynu .

W razie popełnienia wykroczenia określonego w art. 158 § 1 kw orzeka się przepadek pozyskanego drewna- art. 158 §2 kw . Orzeczenie przepadku nie wchodzi w rachubę, jeżeli drewno zostało zużyte lub przetworzone . W niniejszej sprawie nie zabezpieczono drzewa pozyskanego przez obwinionego. Z jego wyjaśnień wynika, iż wycinka związana była z przeprowadzanymi pracami remontowymi. Z tego względu orzeczenie przepadku pozyskanego drzewa nie było możliwe.

Sąd na podstawie art. 118 § 1 kpw i art. 3 ust. 1 w zw. z art. 21 pkt. 2 ustawy o opłatach w sprawach karnych obciążył obwinionego zryczałtowanymi wydatkami postępowania i opłatą w łącznej kwocie 200 złotych, uznając, iż osiągnane przez niego dochody pozwalają mu na ich uiszczenie.